

Status nutricionističke politike u Hrvatskoj

Indeks politike NOURISHING

Ovaj kratki prikaz zemlje predstavlja detaljne rezultate **indeksa politike NOURISHING** [1] za Hrvatsku. U njemu se ističu prednosti i slabosti u kreiranju politika ishrane nacionalne vlade. Ovaj prikaz nadopunjuje rezultate indeksa politike detaljnim uvidom u kvalitetu kreiranja politike u svakoj zemlji. Potpuni rezultati indeksa politike prikazani su u sažetku politike NOURISHING, u kojem se Hrvatska uspoređuje s 29 drugih europskih zemalja.

Glavne poruke

- 1 Hrvatska provodi mjere politike povezane s nutricionistikom i prehranom u osam od deset kategorija politike okvira NOURISHING. Niti jedna kategorija politike nije dobila višu ocjenu od osrednje. Ta je ocjena uočena u označavanju hranjivih vrijednosti (N1), standardima hrane na javnim mjestima (O), uporabi ekonomskih alata za rješavanje problema priuštivosti hrane i poticaja za kupnju (U), ograničavanju ili uklanjanju određenih hranjivih tvari u prehrambenim proizvodima (I1) te podizanju svijesti javnosti o zdravoj prehrani putem komunikacijskih kampanja (I2).
- 2 Nedostajale su odredbe o zaslađenim napitcima u školama i propisi o dostupnosti hrane u blizini škola, što je utjecalo na inače dobro osmišljene standarde za školsku hranu i hranu na drugim lokacijama izvan škola (O). Slabosti i nedostaci uočeni su u osviještenosti javnosti o prehrani (I2), savjetima o prehrani i nutricionističkom savjetovanju u školama i ustanovama primarne zdravstvene skrbi (N2) te edukaciji o prehrani (G).
- 3 Potrebne su mjere za poboljšanje maloprodajnih okruženja (S) i osiguravanje usklađenosti između prehrambenih sustava i zdravlja (H). Nadalje, potrebno je poduzeti i opsežnije mjere kako bi se ograničio marketing nezdrave hrane usmjeren na mlade (R), uz postojeće propise o medijskom oglašavanju, koje je također potrebno osnažiti.

Pregled statusa politike

	NISU UOČENE POLITIKE	LOŠE	PRIHVATLJIVO	OSREDNJE	DOBRO	ODLIČNO
N Standardi nutritivnih oznaka i propisi o uporabi tvrdnji i implicitnih tvrdnji o hrani				OSREDNJE		
O Osigurati zdravu hranu i utvrditi standarde u javnim ustanovama i drugim specifičnim sredinama				OSREDNJE		
U Uporabiti ekonomske alate za rješavanje problema priuštivosti hrane i poticaje za kupnju				OSREDNJE		
R Ograničiti oglašavanje hrane i druge oblike komercijalne promidžbe		LOŠE				
I Poboljšati nutritivnu kvalitetu cjelokupne opskrbe hranom				OSREDNJE		
S Utvrditi poticaje i pravila za stvaranje zdravog maloprodajnog i ugostiteljskog okruženja	NISU UOČENE POLITIKE					
H Iskoristiti lanac opskrbe i mjere u svim sektorima kako bi se osigurala usklađenost sa zdravljem	NISU UOČENE POLITIKE					
I Informirati osobe o hrani i prehrani osvještavanjem javnosti				OSREDNJE		
N Savjeti o prehrani i nutricionističko savjetovanje u zdravstvenim ustanovama			PRIHVATLJIVO			
G Pružiti prehrambenu edukaciju i vještine		LOŠE				

Ovaj kratki prikaz temelji se isključivo na politikama nacionalne razine. Politike koje su donijele pokrajinske, regionalne ili lokalne vlade izvan su djelokruga ovog projekta.

Metode

Metode indeksa politike NOURISHING u potpunosti su objašnjene u pridruženom **sažetku politike**. Ukratko, indeks politike kombinira vrijednosti za a) prisutnost politike, i b) kreiranje politike za 41 referentnu vrijednost.

Referentne vrijednosti primjenjuju se na politike u **bazi podataka NOURISHING** [2], prikupljene sveobuhvatnom analizom u 30 europskih zemalja, uključujući Hrvatsku.

OKVIR: Skup sveobuhvatnih mjera politike u tri domene:

PREHRAMBENA OKRUŽENJA

PREHRAMBENI SUSTAV

KOMUNIKACIJA ZA PROMJENU PONAŠANJA

BAZA PODATAKA: Zbirka nutricionističkih politika i politika povezanih s prehranom

N O U R I S H I N G

INDEKS POLITIKE: uspoređuje rezultate zemalja i kategorije politike koje je generirao alat za vrednovanje

ALAT ZA VREDNOVANJE: ocjenjuje kvalitetu kreiranja politike na temelju utvrđenih kriterija

Metode politike koje se koriste za dobivanje rezultata indeksa politike

Analiza rezultata indeksa politike (za sve pojediniosti o kriterijima za kreiranje politike, pogledajte [sažetak politike](#))

 Nije uočena politika	 Zadovoljava do 75 % kreiranja politike
 Zadovoljava do 25 % kreiranja politike	 Zadovoljava do 99 % kreiranja politike
 Zadovoljava do 50 % kreiranja politike	 Zadovoljava sve tražene standarde

N	Hranjive tvari na poledini pakiranja		S	Planiranje ograničenja u vezi s ugostiteljskim objektima oko škola		
	Oznake na prednjoj strani pakiranja			Planiranje ograničenja za ugostiteljske objekte		
	Oznake upozorenja			Inicijative za veću dostupnost zdravije hrane u trgovinama i ugostiteljskim objektima		
	Pravila o prehrambenim tvrdnjama			H	Mjere potpore proizvođačima hrane za više zdrave i manje nezdrave hrane u lancu opskrbe	
	Pravila o zdravstvenim tvrdnjama				Mjere potpore industrijskim proizvođačima hrane za više zdrave i manje nezdrave hrane u lancu opskrbe	
O	Hrana i piće dostupni u školama, uključujući ograničenja nezdrave hrane		Mjere potpore trgovcima hranom na malo za više zdrave i manje nezdrave hrane u lancu opskrbe			
	Mjere koje se odnose na ponudu zaslađenih napitaka u školama		Upravljačke strukture za angažman više sektora/dionika			
	Inicijative za voće i povrće u školama		Nutritivni standardi za javnu nabavu			
	Hrana i piće dostupni u neposrednoj blizini škola		Potpore urbanoj poljoprivredi u zdravstvenim i planskim politikama			
	Nezdrava hrana na lokacijama izvan škola		Proizvodnja hrane u zajednici			
U	Porezi ili carine na hranu povezani sa zdravljem		I	Razvijanje i komuniciranje prehrambenih smjernica temeljenih na namirnicama		
	Subvencije ili inicijative povezane s dohotkom za veću priuštivost i dostupnost zdrave hrane			Kampanje osvješćivanja javnosti, u masovnim medijima i informativne kampanje te društveni marketing o zdravoj prehrani		
	Ciljane subvencije ili inicijative za veću priuštivost i dostupnost zdrave hrane			N	Savjeti o prehrani i nutricionističko savjetovanje u primarnoj zdravstvenoj skrbi	
R	Marketing usmjeren na mlade putem oglašavanja		Savjeti o prehrani i nutricionističko savjetovanje u školskoj zdravstvenoj službi			
	Izravni marketing usmjeren na mlade		G	Edukacija o prehrani u nastavnim programima		
	Marketing putem sponzorstva usmjeren na mlade			Edukacija za nastavnike		
	Marketing usmjeren na mlade putem mjera na prodajnim mjestima			Edukacija za zdravstvene djelatnike		
	Marketing usmjeren na mlade putem plasmana proizvoda i brendiranja			Kulinarske vještine		
	Marketing usmjeren na mlade putem dizajna i ambalaže proizvoda			Edukacija u školama za uzgoj hrane		
	Marketing u školama ili oko njih		Edukacija za ugostitelje			
I	Ograničavanje ili uklanjanje određenih hranjivih tvari u prehrambenim proizvodima					

Napomena: Politički krajobraz svake zemlje s vremenom se mijenja. Ovi rezultati odraz su naših saznanja iz svibnja 2023. Da biste vidjeli najnovije rezultate i dodatne tehničke informacije o indeksima politike, pogledajte našu internetsku stranicu: wcrf.org/our-policy-work. Za povratne informacije ili predložene dopune pošaljite e-poštu na policy@wcrf.org. Više informacija o projektu CO-CREATE pronaći ćete na co-create.eu

[1] Indeks politike: www.wcrf.org/policy/nutrition-policy-index

[2] Baza podataka politika: policydatabase.wcrf.org